

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України

ТИПОВА ПРОГРАМА
КАНДИДАТСЬКОГО ІСПИТУ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
14.01.07. - ОНКОЛОГІЯ

КИЇВ 1998

ЗАГАЛЬНА ОНКОЛОГІЯ

ОНКОЛОГІЯ ЯК НАУКА.

Загальні поняття про пухлину та пухлинну хворобу. Визначення поняття "пухлина". Розповсюдженість пухлин у природі. Принципи класифікації та номенклатура пухлин.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ОНКОЛОГІЯ

Визначення, задачі. Історія розвитку, роль українських вчених у розвитку експериментальної онкології. Об'єкт та методи дослідження в експериментальній онкології. Основні експериментальні моделі пухлинного росту (спонтанні, індуковані та перевивні пухлини, клітинні та органні культури). Сучасні проблеми експериментальної онкології. Існуючі в Україні наукові школи онкологів. Молекулярна онкологія, історія започаткування, значення для сучасної експериментальної та клінічної онкології. Екологічна онкологія як розділ онкології

ЕТИОЛОГІЯ ТА ПАТОГЕНЕЗ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ.

Етіологічні фактори виникнення пухлин.

Хімічні канцерогени. Забруднення навколишнього середовища хімічними канцерогенами та їх попередниками (промислові викиди, вихлопні гази автомобілів, пестициди). Основні канцерогенні фактори навколишнього середовища та їх моніторинг. Індикатори канцерогенної небезпеки навколишнього середовища та участь живих організмів у кругообігу канцерогенних сполук. Канцерогенні поліциклічні ароматичні вуглеводи (ПАВ). Історія відкриття. 3,4-бензпірен як індикатор забруднення ПАВ навколишнього середовища. Сільськогосподарська діяльність людини і забруднення навколишнього середовища канцерогенами. Екологія великих міст та промислових центрів, їх канцерогенна небезпека. Канцерогенні сполуки та їх попередники у харчових ланцюгах, ендогенний синтез канцерогенів. Роль харчових факторів у канцеро- та антиканцерогенезі.

Роль факторів фізичного походження у виникненні пухлин. Травми, радіаційне та ультрафіолетове опромінення.

Біологічні фактори у виникненні пухлин (ДНК- та РНК-вмісні онкогенні віруси). Онкогенні та лейкемогенні віруси людини. Віруси, які викликають пухлини у тварин.

Згубні навики та їх роль у виникненні пухлин різного генезу. Професійні пухлини. Старіння та рак.

Основи *патогенезу* пухлинної хвороби - молекулярно-генетичні, патофізіологічні поняття. Роль спадковості у виникненні пухлин. Передпухлинні процеси, їх морфологічна та молекулярно-біологічна характеристика. Роль нервової, ендокринної та імунної систем у розвитку злоякісних пухлин. Стрес та пухлинна хвороба. Сучасні уявлення про прогресію пухлин. Метастазування. Молекулярні та мікрофізіологічні основи інвазивної природи злоякісних пухлин. Взаємовідносини організму та пухлини.

БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ

Морфологія пухлин. Основні біологічні особливості пухлин, поняття "пухлина". Принципи класифікації пухлин: біологічний, гістологічний, цитогенетичний. Класифікація пухлин за системою TNM. Доброякісні, злоякісні та умовно злоякісні пухлини, поняття про пухлинну хворобу. Багатостадійність процесу канцерогенезу (ініціація, промоція та прогресія). Морфологічні, біохімічні та цитогенетичні ознаки прогресії. Строма та паренхіма пухлин, їх взаємовідносини в різних типах пухлин. Роль

кровоносних судин у новоутвореннях. Механізми інвазії, імплантації та метастазування пухлин. Диференціація, анаплазія, гіперплазія та метаплазії. Особливості росту пухлин: екзофітний, ендофітний, інфільтративний, виразково-інфільтративний. Морфологічні особливості пухлинних клітин. Атипія та поліморфізм, розмір та форми ядер, ядерно-цитоплазматичні співвідношення, розмір, форма та кількість ядерць. Особливості структури та проникливості мембран (фосфоліпіди, циклічні нуклеотиди, ферменти, рецепторні білки, їх кількість та чутливість до гормонів та ростових факторів). Іонний потенціал мембран та значення іонних градієнтів. Ультраструктурні особливості пухлинних клітин (мітохондрії, ендоплазматичний ретикулум, комплекс Гольджі, еу- та гетерохроматин ядер). Проліферативна активність пухлинних клітин та її оцінка, патологія мітозів. Особливості мітотичного циклу, поліплоїдія, гетероплоїдія, анеуплоїдія. Гістохімічні особливості клітин новоутворень. Тканиноспецифічні маркери пухлин. Поняття "ранній рак" або мінімальний рак.

Цитогенетика та генетика пухлин. Мутаційна та епігенетична гіпотези виникнення пухлин. Структура і функції хромосом, методи їх вивчення. Поняття про каріотип та фенотип. Специфічні зміни каріотипу в клітинах злоякісних новоутворень. Ампліфікація генів. Будова, функції та методи визначення ДНК та РНК. Хромосомні порушення та пошкодження репарації ДНК. Класифікація мутацій. Клональне походження пухлин та цитогенетичні основи злоякісного росту. Спадкова схильність до розвитку пухлин у людини. Спадкові форми раку, сімейний раковий синдром. Генетичні основи трансплантації пухлин. Інбредні лінії тварин та їх значення для експериментальної онкології.

Біохімія пухлин. Особливості енергетичного обміну пухлинних клітин. Інтенсивність дихання і ферменти дихання у пухлинних клітинах. Анаеробний і аеробний гліколіз. Основне джерело енергії пухлинних клітин. Нуклеїновий та білковий обмін. Особливості білок синтезуючого апарату пухлинних клітин. Співвідношення процесів анаболізму та катаболізму. Характерні для пухлин ізоферменти та ізоформи нуклеїнових кислот. Ензимологія пухлин: ДНКазі, РНКазі, топоізомераза, теломераза та інші ферменти.

Біофізика пухлин Кількісні та якісні характеристики молекулярних переносників електронів мембранних систем клітин при канцерогенезі та антиканцерогенезі. Окислювальні вільнорадикальні процеси та їх регулятори. Біоантиоксиданти при пухлинному процесі. Явище біохемілюмінесценції клітин та використання в експериментальній та клінічній онкології. Роль радикальних форм кисню при канцерогенезі. Генерування супероксидних радикалів-аніонів, гідроксильних радикалів в мембранах клітин.

Імунологія пухлин та механізми протипухлинної резистентності Імунологія пухлинного росту як науковий напрямок, внесок вчених України. Характер змін в системі гуморального та клітинного імунітету при пухлинному процесі та можливість імуностимуляції росту пухлин. Пухлинні антигени та їх розпізнавання клітинами імунної системи. Основні механізми цитотоксичної активності Т-лімфоцитів та природних клітин-кілерів. Роль макрофагів та клітин ретикуло-ендотеліальної системи у злоякісному рості. Цитокині в канцеро- та антиканцерогенезі. Роль стану імунодефіциту в розвитку новоутворень та можливість імунотерапії в підвищенні протипухлинної резистентності.

Порушення та особливості клітинного диференціювання у пухлинах. Роль генетичних та епігеномних факторів у клітинному поділі, злоякісній трансформації клітин та їх диференціюванні. Роль мікрооточення, поліамінів, протеолітичних ферментів, гормонів, ферментів нуклеїнового обміну у процесах проліферації та диференціювання пухлинних клітин. Топоізомерази та теломерази в механізмі клітинної проліферації та малігнізації.

КАНЦЕРО- ТА ЛЕЙКОЗОГЕНЕЗ

Поняття канцерогенез, коканцерогенез та антиканцерогенез. Сучасні теорії канцеро- та лейкозогенезу. Хімічний, вірусний, радіаційний та гормональний канцерогенез. Загальні уявлення. Молекулярні механізми канцерогенезу та лейкозогенезу. Ідентифікація та функції онкогенів та генів-супресорів. Походження, загальна характеристика та класифікація онкогенів. Транслокації хромосом та експресія онкогенів в лейкозних клітинах та пухлинах людини різного походження. Механізми активації протоонкогенів у процесі канцерогенезу. Кооперування між онкогенами. Онкогени та багатостадійність канцерогенезу. Гени, пов'язані з **передумовністю** до різних форм раку. Апоптоз - запрограмована клітинна смерть. Механізми апоптозу. Роль в канцеро- та лейкозогенезі.

Хімічний канцерогенез. Основні групи хімічних канцерогенів - ПАВ, ароматичні аміни, аміноазосполуки, нітрозосполуки, афлатоксини, асбест, солі важких металів. Механізми канцерогенної дії. Метаболізм канцерогенних речовин в організмі. Взаємодія канцерогенів з нуклеїновими кислотами. Основні методи виявлення хімічних канцерогенів - фізико-хімічні, дослідження на тваринах, прискорені тести. Первинні та вторинні хімічні канцерогени, проміжні та кінцеві канцерогени, ендогенний синтез канцерогенів із попередників. Професійний рак як приклад хімічного канцерогенезу у людини. Асбестоз. Рак легенів у курців. Стадії хімічного канцерогенезу - ініціація, промоція, прогресія. Промотори хімічного канцерогенезу. Молекулярні механізми хімічного канцерогенезу. Моделі хімічного канцерогенезу (шкіра, печінка, молочна залоза, шлунок, кишечник, нирки та ін.).

Вірусний канцерогенез і його молекулярні основи Класифікація онкогенних вірусів. ДНК-та РНК-вмісні віруси. Вірусні онкогени: загальна характеристика, класифікація, біологічна активність. Експериментальні моделі вірусного канцерогенезу та лейкозогенезу. Ретровіруси. Механізм злоякісної трансформації клітин онкогенами та лейкемогенними РНК-вмісними вірусами. Ретровіруси людини. Ендогенні ретровіруси. Участь ретровірусів в регуляції експресії клітинних генів та канцерогенезі. ДНК-вмісні віруси (аденовіруси, паповавіруси, герпесвіруси, гепаднавіруси), їх роль у розвитку гепатоцелюлярного раку, злоякісних лімфом та інших пухлин людини.

Радіаційний канцерогенез Іонізуюче випромінювання як фактор канцерогенезу. Вплив якості та потужності доз іонізуючого випромінювання на індукцію пухлин. Особливості радіаційного канцерогенезу при опроміненні в малих дозах. Радіаційно-хімічні пошкодження ДНК в механізмі канцерогенезу. Роль радіаційного порушення нейрогуморальної регуляції та імунного гомеостазу в канцерогенезі. Ультрафіолетовий канцерогенез. Роль інших видів опромінення.

Гормональний канцерогенез. Роль гормонів у розвитку пухлин. Пухлини дисгормонального походження. Основні експериментальні моделі. Поняття гормонозалежності та гормонозумовленості пухлин. Секреція гормонів злоякісними пухлинами, класифікація гормоносекретуючих пухлин. Поняття ектопічної та аутокринної секреції злоякісними клітинами та пухлинами. Етіологія та патогенез паранеопластичного синдрому. Роль нейроендокринної системи у формуванні протипухлинної резистентності. Гормональні механізми, які стимулюють вплив стресу на розвиток злоякісних пухлин та їх метастазів.

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ОРГАНІЗМУ ТА ПУХЛИНИ Роль нервових, ендокринних та імунологічних факторів у взаємовідносинах організму і пухлини. Імунний протипухлинний захист. Система природного неспецифічного захисту (макрофаги, природні клітини-кілери, великі гранулярні лімфоцити).

Специфічний протипухлинний імунітет. Системна дія злоякісних пухлин на організм
Пухлина як пастка поживних речовин (азот, глюкоза, вітаміни). Пухлина як джерело
біологічно-активних сполук. Паранеопластичний синдром (прояв генералізованої дії пухлин
на організм -кахексія).

КЛІНІЧНА ОНКОЛОГІЯ

Загальні поняття про пухлину та пухлинну хворобу. Міжнародні класифікації злоякісних новоутворень. Принципи діагностики злоякісних та доброякісних пухлин. Сучасні методи хірургічного, променевого лікування, хіміо- та біотерапії новоутворень різного походження.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОТИРАКОВОЇ БОРОТЬБИ.

Державна система організації онкологічної допомоги в Україні. Система надання онкологічної допомоги у країнах Західної Європи, Америки. Міжнародні онкологічні центри. Структура онкологічної служби України. Офіційні документи, що регламентують діяльність онкологічних установ. Територіальний (обласний, міський, міжрайонний) онкологічний диспансер: функції, організація роботи. Основні права та обов'язки районного онколога. Основні принципи обліку онкологічних захворювань. Національний канцерреєстр України. Основи наукового планування онкологічної допомоги населенню.

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН

Описувальна, аналітична та молекулярна епідеміологія злоякісних новоутворень. Основні поняття, методи досліджень та результати. Міжнародні аспекти статистики злоякісних новоутворень. Поняття про захворюваність та смертність від раку. Географія злоякісних пухлин в Україні, у країнах СНД та далекого зарубіжжя. Урбанізація та рак. Роль виробничого середовища та професійний рак. Онкологічні наслідки Чорнобильської катастрофи. Навколишнє середовище та рак. Генетичні аспекти онкоепідеміологічних досліджень. Основні результати епідеміологічного дослідження злоякісних новоутворень в Україні.

ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ДІАГНОСТИКИ ПУХЛИН

Основні принципи профілактики пухлинної хвороби. Раннє та своєчасне виявлення хворих на злоякісні новоутворення. Первинна, вторинна профілактика раку. Скринінгова програма. Групи підвищеного ризику, їх характеристика. Система заходів по зниженню канцерогенної небезпеки навколишнього середовища. Медико-генетичне консультування як засіб профілактики злоякісних новоутворень. Принципи діагностики злоякісних новоутворень. Інвазивні та неінвазивні методи діагностики/Загальні принципи гістохімічних та імуногістохімічних методів діагностики пухлин. Цитоморфологічні, цитогенетичні методи у діагностиці пухлинних захворювань кровотворної та лімфоїдної систем. Моноклональні антитіла та їх застосування для діагностики пухлин різного генезу. Ендоскопічні методи діагностики в онкології. Лабораторні методи досліджень. Особливості рентгенодіагностики злоякісних новоутворень, метастатичних уражень та лімфом. Сучасні інструментальні технології: комп'ютерна томографія та нові види сканування в діагностиці пухлин, сонографія. Радіонуклідна, ультразвукова та термографічна діагностика. Ядерно-магнітний резонанс у медичній діагностиці.

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ПУХЛИННОЇ ХВОРОБИ

Основні методи лікування злоякісних пухлин. Радикальні, паліативні та симптоматичні методи лікування.

Хірургічне лікування. Абластика та антибластика. Радикальні, діагностичні та паліативні операції. Фактори, які визначають методи індивідуалізації хірургічного лікування.

Променева терапія. Показання та протипоказання до променевої терапії. Основні види. Біологічна дія іонізуючого опромінення. Поняття про радіочутливість (значення дози, потужності дози та фактору часу). Роль перед- та післяопераційного опромінення. Радіотерапевтична техніка та методи опромінення хворого. Променеві реакції та ускладнення. Методи та техніка променевої терапії при деяких видах злоякісних пухлин. Трансплантація кісткового мозку та стовбурових кровотворних клітин у лікуванні лейкозів та злоякісних лімфом.

Хіміотерапія. Загальнобіологічні та медичні аспекти протипухлинної хіміотерапії. Особливості моно- та поліхіміотерапії. Ад'ювантна та неоад'ювантна хіміотерапія. Регіональна та локальна хіміотерапія. Основні групи протипухлинних препаратів, їх характеристика та побічна дія. Алкілюючі препарати, антиметаболіти, протипухлинні антибіотики, препарати рослинного походження, ферменти. Цисплатин та його аналоги. Моделі та методи для відбору та вивчення речовин з протипухлинною активністю. Поняття вибірковості та широти терапевтичної дії протипухлинних препаратів, методи їх вивчення. Сучасні методи оцінки ефективності біологічної та специфічної активності протипухлинних препаратів. Фармакологічна дія протипухлинних препаратів: токсичність, мутагенна та тератогенна дія. Лікарська стійкість пухлин. Причини, механізми розвитку, методи її подолання. Диференціюючі агенти.

Гормонотерапія. Основні принципи гормонотерапії/Механізм дії та групи гормональних препаратів, які використовуються в гормонотерапії. Побічна дія гормональних препаратів.

Імунотерапія. Основні принципи імунотерапії пухлин. Клітини імунної системи, цитокіни, пухлинні антигени, інтерферони та інтерлейкіни. Можливості використання вакцин.

ПУХЛИНИ ШКІРИ

Доброякісні та місцево-деструктивні пухлини шкіри. Передракові зміни шкіри (облігатні та факультативні). Базаліома та рак шкіри. Класифікація. Етіологія, діагностика, клініка. Лікування первинної пухлини, рецидивів та метастазів, прогноз. Пухлини із клітин Лангерганса, клітин Меркеля, волосяних фолікулів, апокринних та екринних залоз.

Меланома шкіри. Передпухлинні процеси та їх оцінка у розвитку меланом. Епідеміологія, етіологія, фактори ризику. Класифікація. Клініка, стадії, рівні інвазії за Кларком та Бреслоу. Особливості метастазування. Основні методи діагностики. Хірургічне лікування, його обсяг та особливості. Роль променевої терапії, хіміо- та імунотерапії. Прогноз. Саркома шкіри.

ПУХЛИНИ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЬОВОЇ ДІЛЯНКИ

Пухлини губи. Передракові захворювання, доброякісні та злоякісні пухлини губи. Епідеміологія, етіологія, патогенез. Класифікація. Діагностика, клініка, форми росту, особливості метастазування. Лікування, прогноз.

Пухлини слизової оболонки порожнини рота, язика. Доброякісні пухлини слизової оболонки порожнини рота, язика. Рак слизової оболонки порожнини рота. Епідеміологія, етіологія, роль факторів навколишнього середовища, передракові захворювання.

Класифікація, діагностика. Клініка, особливості метастазування. Основні методи лікування, прогноз.

Пухлини слинних залоз. Доброякісні та місцево-деструктивні пухлини слинних залоз. Злоякісні пухлини слинних залоз.-Клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Пухлини порожнини носа та додаткових пазух. Доброякісні пухлини порожнини носа та додаткових пазух. Злоякісні пухлини порожнини носа та додаткових пазух. Епідеміологія, етіологія, класифікація, діагностика, лікування, прогноз.

ПУХЛИНИ ШИЇ

Принципи класифікації злоякісних пухлин шиї. Позаорганні пухлини шиї. Клініка, діагностика. Принципи лікування (хірургічне, променеве, комбіноване). Метастази у лімфатичні вузли шиї. Особливості діагностики та лікування.

Пухлини гортані. Доброякісні пухлини гортані та передрак. Рак гортані. Епідеміологія, етіологія. Класифікація, лікування, прогноз.

Пухлини глотки. Доброякісні та злоякісні пухлини глотки. Епідеміологія, етіологія, класифікація. Клініка, діагностика, лікування, прогноз.

ПУХЛИНИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ

Молекулярна біологія ендокринних пухлин. Генетика ендокринних неопластичних синдромів.

Пухлини щитовидної залози. Доброякісні пухлини щитовидної залози. Злоякісні пухлини щитовидної залози. Епідеміологія, етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка, особливості перебігу та метастазування різних форм раку щитовидної залози. Цитологічна, радіоізотопна, ультразвукова діагностика, хірургічне втручання, лікування радіоактивним іодом, хіміо- та гормонотерапія, прогноз.

Пухлини паращитовидної залози. Гіперпаратиреоїдизм. Епідеміологія, клініка, лікування, прогноз.

Пухлини адреналової системи Клініка, діагностика, лікування пухлин кори надниркових залоз. Феохромоцитома.

Пухлини вилочкової залози. Клініка, діагностика, лікування.

Карциноїди та карциноїдний синдром. Клініка, діагностика, локалізація. Лікування та прогноз.

ПУХЛИНИ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Епідеміологія, етіологія, фактори ризику, скринінг, місце в структурі захворюваності. Класифікація, патогенетичні форми. Передпухлинні захворювання, класифікація, діагностика та лікування. Рак молочної залози, доклінічні стадії та клінічні форми. Рак *in situ*. Роль самообстеження молочної залози. Диференційна діагностика, особливості перебігу та метастазування. Гормональна залежність при дисплазіях, доброякісних та злоякісних пухлинах молочної залози. Рак та вагітність. Комбіноване та комплексне лікування: хірургічне лікування, променева терапія, хіміо- та гормонотерапія, імунотерапія, застосування модифікаторів та ад'ювантів. Методи лікування з урахуванням патогенетичних форм раку молочної залози. Найближчі та віддалені результати лікування. Лікування рецидивів та метастазів. Лазерна терапія. Пластичні операції.

Рак грудної залози у чоловіків. Особливості перебігу та лікування.

ПУХЛИНИ СТРАВОХОДУ

Епідеміологія, етіологія. Передракові захворювання та рак. Принципи та методи діагностики (рентгенологічний, ендоскопічний), диференційна діагностика. Клініка. Показання до хірургічного, променевого та симптоматичного лікування, прогноз. Рак шлунка з переходом на стравохід.

ПУХЛИНИ ШЛУНКА

Доброякісні, епітеліальні та неепітеліальні пухлини шлунка. Класифікація, клінічні прояви, діагностика та способи лікування. Ендоскопічні та хірургічні операції. Рак шлунка. Епідеміологія, етіологія, патогенез. Форми росту та гістологічні типи пухлин. Клінічна картина. Шляхи лімфогенного, імплантаційного та гематогенного метастазування. Методи діагностики та пухлинні маркери. Профілактика раку шлунка. Передракові захворювання та принципи диспансерного нагляду. Лікування раку шлунка; хірургічне, кріо-, хіміо- та імунотерапія, комбіноване лікування з використанням телегамматерапії, паліативне лікування. Рецидиви (умови їх виникнення) та метастази, їх розпізнавання та лікування. Віддалені результати та прогноз.

ПУХЛИНИ КИШЕЧНИКА

Пухлини дванадцятипалої та тонкої кишки. Діагностика. Принципи радикального та паліативного лікування. Передпухлинні захворювання товстої кишки. Поліпи та поліпоз. Фактори, які впливають на патогенез колоректального раку. Методи діагностики, скринінг. Ранні прояви колоректального раку. Ускладнення, види хірургічних втручань. Симптоматичні операції, паліативні, комбіновані та комплексні методи лікування раку прямої та ободової кишки. Можливості лікування рецидивів та метастазів колоректального раку.

ПУХЛИНИ ПЕЧІНКИ ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ

Пухлини печінки. Доброякісні пухлини та первинний рак. Епідеміологія, етіологія, класифікація. Діагностика, виявлення альфа-фетопротейну. Клініка, лікування, використання кріовпливу та ендоваскулярної хіміотерапії.

Пухлини підшлункової залози. Доброякісні та злоякісні пухлини. Епідеміологія, етіологія, класифікація, методи діагностики. Клініка. Види оперативних втручань, особливості післяопераційних ускладнень. Комбіноване лікування з використанням променевої терапії, хіміотерапії та кріовпливу.

ЗЛОЯКІСНІ ЗАОЧЕРЕВИНШ ПУХЛИНИ

Гістогенез, класифікація та морфологія. Симптоматика в залежності від локалізації. Діагностичні методи та особливості пункційної біопсії. Принципи комбінованого лікування в залежності від гістологічної структури пухлин.

ПУХЛИНИ ТРАХЕЇ, БРОНХІВ, ЛЕГЕНІВ ТА СЕРЕДОСТІННЯ

Епідеміологія. Клініко-рентгенологічна, ендоскопічна, патогістологічна класифікація пухлин легенів та середостіння. Основні методи діагностики, диференційна діагностика.

Хірургічне, хіміотерапевтичне, променеве та комбіноване лікування пухлин трахеї, бронхів, легенів та середостіння. Центральний та периферичний рак легенів. Закономірності метастазування. Клініка, діагностика. Принципи хірургічного, променевого та комбінованого лікування. Прогноз.

Злоякісні пухлини середостіння, тимоми, пухлини із сполучної тканини, неврогенні пухлини. Клініка, діагностика, лікування, прогноз.

ПУХЛИНИ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ ОРГАНІВ

Групи ризику в онкогінекології.

Пухлини шийки матки. Епідеміологія, етіологія, передпухлинні та фонові процеси шийки матки. Класифікація, розповсюдження та метастазування. Клініка, методи діагностики, кольпоскопія. Лікування в залежності від стадії, форми росту та ступеню поширення. Прогноз

Рак ендометрія та передпухлинні стани. Епідеміологія. Етіологія, патологічна анатомія, патогенетичні варіанти, класифікація, Клініка, особливості розповсюдження та метастазування. Діагностика. Принципи хірургічного та комбінованого лікування. Гормонотерапія та її види. Прогноз.

Рак яєчників. Епідеміологія, етіологія, гістогенез. Групи ризику, класифікація, діагностика, диференційна діагностика. Особливості перебігу та метастазування. Лікування, особливості хіміотерапії, прогноз.

Рак вульви. Епідеміологія, етіологія. Фонові та передракові стани. Патологічна анатомія, класифікація. Клініка, діагностика, принципи та методи лікування. Види хірургічних втручань, прогноз.

Трофобластичні хвороби. Епідеміологія, етіологія, патологічна анатомія, класифікація. Клініка, діагностика, фактори ризику, принципи лікування.

Рак піхви. Клініка, діагностика. Принципи лікування. Прогноз.

ПУХЛИНИ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ

Пухлини нирок. Класифікація, епідеміологія та етіологія. Патологічна анатомія. Клініка, діагностика, лікування.

Нефробластома (пухлина Вільмса). Епідеміологія, патологічна анатомія, діагностика. Клініка, лікування, прогноз.

Пухлини ниркової миски та сечоводу. Епідеміологія, патологічна анатомія, класифікація. Клініка, діагностика, лікування.

Пухлини сечового міхура. Епітеліальні та неепітеліальні пухлини. Епідеміологія, етіологія та патогенез. Класифікація. Діагностика, клініка. Лікування, прогноз.

Пухлини яєчка. Епідеміологія, етіологічні фактори. Клініка, діагностика, лікування.

Пухлини простати. Епідеміологія, етіологія. Патологічна анатомія, класифікація. Клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Рак статевого члена. Епідеміологія, етіологія. Патологічна анатомія, класифікація, діагностика, лікування, прогноз.

ПУХЛИНИ КІСТОК

Епідеміологія, етіологія, патологічна анатомія, класифікація. Сучасні методи діагностики. Клінічна характеристика окремих форм злоякісних пухлин кісток: остеогенна саркома, параостальна (юкстакортикальна) саркома, хондросаркома, саркома Юїнга, ретикулосаркома,

фібросаркома. Закономірності метастазування. Лікування, прогноз. Метастази у кістки пухлин нез'ясованої первинної локалізації, прогноз.

ПУХЛИНИ М'ЯКИХ ТКАНИН ТУЛУБА ТА КІНЦІВОК

Епідеміологія, етіологія, розповсюдженість, класифікація. Клініка в залежності від локалізації, росту та розповсюдженості. Особливості метастазування. Диференційна діагностика. Лікування (радіотерапія, ад'ювантна, хіміотерапія, системна терапія). Фактори прогнозу.

ГЕМОБЛАСТОЗИ

Гострі та хронічні лейкози. Епідеміологія, етіологія. Класифікація та стадії. Діагностика та диференційна діагностика. Клініка, принципи лікування, прогноз.

Лімфогранулематоз (хвороба Годжкіна). Епідеміологія, етіологія. Патоморфологія, сучасні класифікації та стадіювання. Діагностика та диференційна діагностика. Клініка. Лікування, прогноз.

Негоджкінські злоякісні лімфоми. Епідеміологія, етіологія. Сучасні класифікації та фенотипування. Стадії. Клініка, діагностика, особливості лікування, прогноз.

Мієломна хвороба. Епідеміологія та етіологія. Стадії захворювання, клінічна картина. Діагностика та диференційна діагностика. Лікування, прогноз.

Імунодефіцити та злоякісні лімфоми. Діагностика, клініка та прогноз.

ПУХЛИНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Частота виникнення та класифікація. Молекулярно-біологічні особливості різних видів пухлин. Сучасні методи лікування.

ДИТЯЧА ОНКОЛОГІЯ

Епідеміологія основних онкологічних захворювань у дітей. Етіологія та патогенез. Нефробластома, ретинобластома, нейрофіброматоз, нейробластома, рабдоміосаркома. Роль вроджених та генетичних факторів у їх виникненні. Вплив факторів навколишнього середовища. Доброякісні та злоякісні пухлини у дітей. Методи діагностики. Основні принципи лікування. Особливості перебігу лейкозів, лімфогранулематозу у дітей.

ПАРАНЕОПЛАСТИЧІЙ СИНДРОМИ

Клініка, діагностика, лікування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Руководство по общей онкологии (под ред. Н.Н. Петрова).- Ленинград: МЕДГИЗ, 1961. - 376 с.
2. Общая онкология (под ред. Н.П. Напалкова).- Ленинград: Медицина, 1989. - 648с.
3. Петерсон Б.Е.Онкология.- М.: Медицина, 1980. - 448 с.
4. Онкологія (За ред. Б.Т. Білинського, Ю.М. Стернюка, Я.В. Шпарика) - Львів: Медицина світу, 1998. - 272 с.
5. Кавецкий Р.Е. Опухоль и организм. - Киев, 1962. - 301 с.